

krásky slovenska

ROČNÍK XLVII

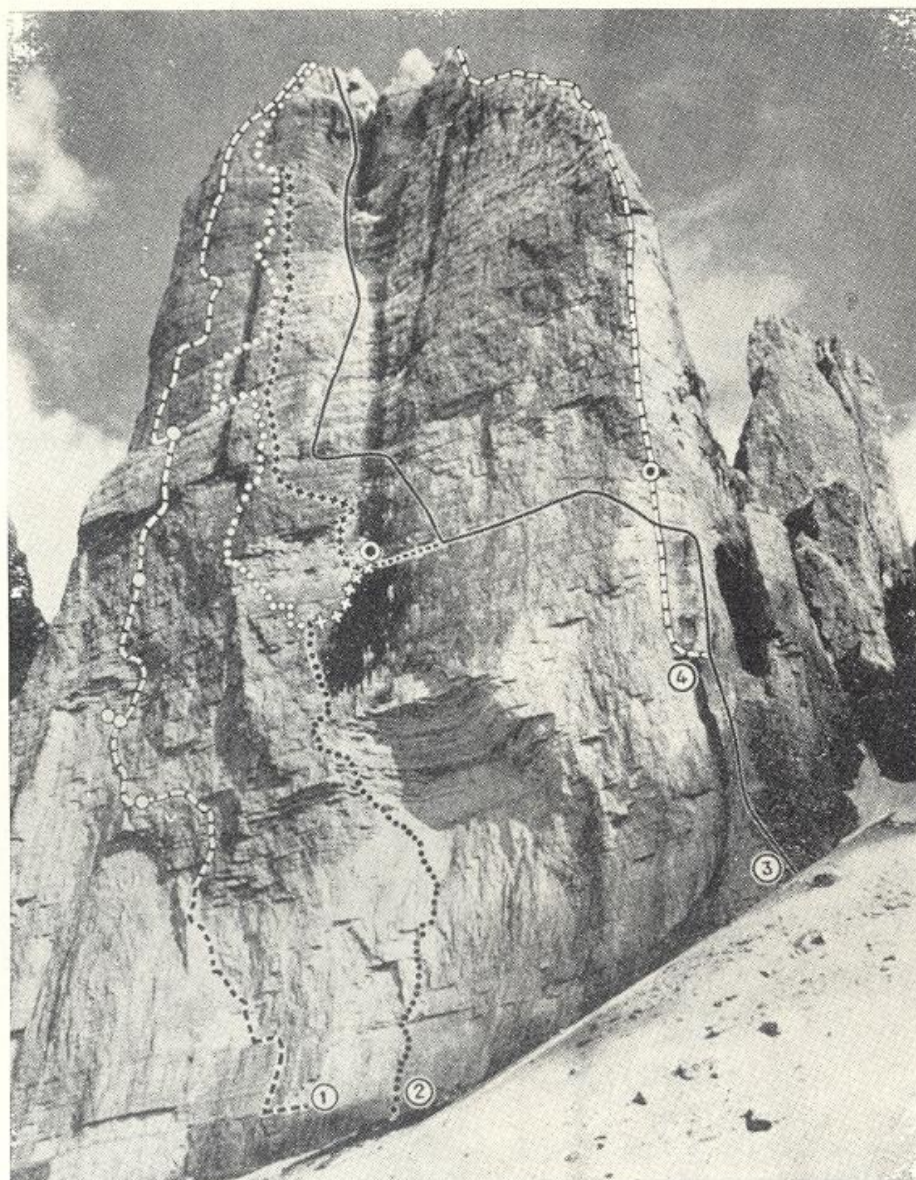
4 články 6000

12/70

Spis 18

KČS 5,—

Severná stena Cima Ovest di Lavaredo.
 1. Mazeaud — Desmaisons — Kohlmann — Lagesse (6. — 11. VII. 1959).
 2. Weber — Schelbert (1.—7. VII. 1959), Bellodis — Fransceschi (5.—6. VII. 1959). 3. Cassin — Ratti (28. VIII. 1935). 4. Lorenzi — Michielli Ghedina — Lacedelli (21.—22. VII. 1959).

všetky moje predstavy. Strmost skalných stien mohla vzniknúť iba zázrakom a nie horotvorným pochodom. Keby som nebol presvedčený, že týmito stenami sa lezie, neveril by som, že je to v ľudských silách.

Stojím pod severnými stenami Cima Grande a Cima Ovest a uvažujem: Keby steny stáli úpäťm nahor, tak ešte azda. Ale takto? Päťsto metrov zvislej až previsnutej steny. Prší a voda čliape asi 50 m od steny. Otriasa to seba-vedomím a našimi plánmi. No, keď sme už tu, musíme to skúsiť, veď aj iní horolezci mali iba dve ruky, dve nohy a srdce plné úzkosti.

Skúšam to so starým spolulezcom Petrom Kaiserom. Comiciho diretissima na Punta di Frida je našim prvým cieľom. Prvé dotyky s novou skalou, prvé neisté pohyby, no po chvíli sa cítime dobre. Lezenie je krásne, exponované a ťažké. Hmlisté počasie a drobné mrholenie nekalí radosť z víťazstva. Túru na 6—8 hodín sme vyliezli za 4 hodiny, čo je dobrou prognózou do budúcnosti. Žiaľ, počasie sa zhoršilo, napadlo veľa snehu a Peter musí odísť z rodinných dôvodov.

Takmer 10 dní nelezíme pre búrky, dážď a sneh. Našťastie, po určitých komplikáciách pricestoval Ondrej Pochylý, najmladší zo ságy „Pavúkov“.

Počasie je neisté a ak chceme uspieť, musíme sa pokúsiť pozrieť do najvyššej priečky horolezeckej kvalifikácie. Cassinova cesta na Cima Picolissima je oklasifikovaná stupňom VI + (Sesto grade superiore). Nie je dlhá, dosť často sa lezie. Skúsime to. Stena je zvislá, miestami previsnutá. Sú v nej technické úseky

ING. IVAN FIALA

DOLOMITY – PILIER VEVERIČIEK

Do Álp idem už piaty raz, no ešte nikdy som nešiel s takými zmiešanými pocitmi ako tento rok. Mojm cieľom boli talianske Dolomity. Ich fascinujúce hladké, strmé steny poznám iba z rozprávania a z literatúry. Priznám sa, mám úžasný rešpekt pred horolezectvom, „skalnou akrobatikou“, aké sa praktikuje v Dolomitoch.

Liezol som už v Tatrách, vo východných a západných Alpách, aj v Hindúkuši, avšak s niečím podobným, čo ma čakalo v Dolomitoch, ešte som sa nestretol.

Po dvoch dňoch cesty autom sme v srdci Dolomitov pri chate Lavaredo pod legendárnymi Troma Cimami. To, čo vidím, presahuje

po skobách i klasické lezenie. Táto túra je ideálna na generálku pred niečím, o čom sme ešte v Dolomitoch nehovorili. Plány sa robili v Bratislave. Ráno 20. júla nastupujeme. Dolomit sa nám dostáva do krvi, lezieme plynule a severénne. Krásna exponovaná túra. Nezaváhame ani pri najťažších miestach a asi na poludnie si srdečne potriasame pravice na vrchole.

Dostávame „veľké oči“, čo ďalej?

Cima Ovest – Spigolo Scoiattoli, Pilier Veveričiek na západnú Cimu je poslednou vylezenou cestou v severnej cene. Prvý ňou preliezol r. 1935 slávny Riccardo Cassin a V. Ratti. Generácie slávnych lezcov 24 rokov túžobne pozerali na fantastické previsy steny, v ktorej hľadali slabiny. Stena získavala fámou neporaziteľnosti. Všetky veľké individuality preliezali stenu klasickou Cassinovou cestou. Bonatti-Mauri sa r. 1955 pokúšali o západný pilier, no neuspeli. R. 1959 sa pod stenou zišla horolezecká elita: Francúzi – Mazeaud, Desmaison a Kohlman, Lagesse, Svajčiari – Weber, Schelbert a Taliani – zo slávneho elitného horolezeckého klubu z Cortiny d' Ampezzo „Scoiattoli“ (sú známi tým, že pri výstupoch neuvádzajú mená, iba meno klubu Scoiattoli – Veveričky). Pri tejto invázii podarilo sa stenu podmaniť tromi cestami. Najskôr to bola švajčiarska diretissima, potom francúzska diretissima a napokon Západný pilier Spigolo Scoiattoli – Pilier Veveričiek.

Nastupujeme o 9.00 hod. Nespali sme už od 4.00 hodiny, ale ťažké mraky, lenivo sa prevažujúce nad Dolomitmi, nedávali veľké nádeje. Obloha sa však vyjasnila a doslova sme bežali pod Cimu Ovest. Tu vybaľujeme naše „železiarstvo“. Ondro sa prezúva do lezečiek, ja poleziem v tvrdých topánkach. Materiálu máme neúrekom: 50 duralových karabín, 40 skôb, 5 rebríčkov, 2-fifi-háčky, dvojité edelritové lano 80 m, 12 slučiek. Vešiamе všetko na seba, očami prebehne, čo nás čaká a začíname.

Prvé dĺžky sú krásnym klasickým lezením. Pilier je strmý, miestami zvislý až previsnutý, no skala je pomerne členitá. Ide to rýchlo. Vzhľadom na zvislosť je lezenie nezvykle silové. V Tatrách sa lezie viac na trenie a nohami. Tu však ruky dostanú zabrat. Nad nami visia obrovské strechovité previsy. Doliezam pod ne, to znamená, že pikantnosť previsov pripadne Ondrejovi. Strecha nad nami odradila Cassina, ktorý z tohto miesta traverzoval 80 m doláva. Nepustila ani Bonattiho s Maurim. Veveričky sa však hore dostali, to znamená...?

Ondro navešia všetko, čo máme na seba. Vyzera ako „ozembuch“ a zvuky pri každom nepatrnom pohybe vydáva podobné. Opatrne sa posúva k pr-

vým skobám. Skala je neprijemne rozlámaná, skoby a hnilé drevené klíny nevzbudzujú dôveru. Každú treba „opáčiť“, opatrne zaťažiť a... Ondrej visí vo vzduchu ako opica z cirkusovej strelnice, trepe rukami, nohami, odporne kľajúc. Papier neznesie „silu“ jeho výrazov. Po zložitých manévroch dostaneme sa nad hranu previsu, ťažko oddychujeme. Problémy sa však nekončia – problémy sa tu začínajú. Leziem ďalšiu dĺžku. Klasické lezenie v previslej rozlámanej stene s traverzom na hranu. Dobriem Ondra. Pozeráme pred seba, resp. nad seba. Už chápem, prečo sa Pilier Veveričiek tak málo lezie. Previslých 150–200 metrov steny bez jedinej plošinky, ťažké klasické úseky, rozlámaná skala, nedržiac skoby. Striedavo lopotíme vpredu a bojujeme o každý centimeter tohto previsnutého konečna. Ruky do krvi zodraté, svaly vyťahované, trápi nás smäd. Už sa aj stmieva a koniec neprichádza. Na každej lanovej dĺžke lano visí vzdialené od steny 5–6 m. Deväť hodín večer, teda 12 hodín visíme v previsoch. Ondro sa pokúša ďalej liezť. Je úplná tma, nejde to – bivať. Kde a ako ho urobiť? Je tu lišta široká 20 cm, nad ňou vytlačajúca stienka. Nad seba si zabijeme skoby a rebríky z nich visiace použijeme ako oporu na nohy. Čaká nás perná noc. Obloha sa zaťahuje, začína fúkať a pršať. Priatelia z tábora sú znepokojení, prichádzajú pod stenu. Stiesneným hlasom im oznajmujeme, že je všetko v poriadku.

Nad ránom je strašná zima, padá sneh, fúka taký silný vietor, že laná vodorovne plápolajú. Nútime sa do činnosti, skrehnuté, uboľavené údy nechcú slúžiť. Ondro sa pokúša o prvú dĺžku. V rukaviciach to nejde, vracia sa. Spýtavo sa na mňa pozerá. Musím! Za každú cenu musím! Dolu rukavice a vypnúť posledné sily! Dve a pol hodiny trvá boj o ďalších 20 m. Previs, dlhý 4 m treba prieliezť klasicky – nejde to. Som zúfalý. Pod ním som vyletel so skobou. Dám si novú. Stojím v rebríčku bezradný. Vyvesím sa do previsu, opúšťam rebrík, ten sa na potvoru zasekne, šnúрка fifi-háčku ťahá dolu. Visím za sokolíkový chyt v previse. Posledným zvyškom síl sa vzopriem, šnúрка sa roztrhne a ja trasúc sa doliezam ku skobe. Sadám do nej a doberám Ondra. Ruky sú už také slabé, že nevládzem dobrať lano. Ondro sa rozohrial a bravúrnym spôsobom dolieza poslednú previslú dĺžku.

Reveme od radosti ako tarzani. Vietor rozfúkal mraky, objavilo sa slnko. V pohode doliezame ľahkým terénom na vrchol.

Prvé československé prelezenie Piliera Veveričiek na Cima Ovest di Lavaredo VI +, H3 Ondrej Pochylý a Ivan Fiala 25.–26. 7. 1970.

Toľko toho zostalo v mojom horolezeckom zázpisníku.